

Lausunto Pielisen Karjalan tarpeesta suden metsästyksen aluekiintiölle Lieksaan

Suomen Riistakeskus on tehnyt 25.11.2025 maa- ja metsätalousministeriölle esityksen suden kiintiömetsästyksessä. Pohjois-Karjala on tässä esityksessä unohdettu perusteettomasti kokonaan, lukuunottamatta pientä aluetta aivan maakunnan eteläosissa. Seuraavassa esitämme perusteet miksi kiintiömetsästäys tulisi välttämättä saada Pielisen Karjalan alueelle, Lieksaan.

Suomen Riistakeskuksen esityksessä kiintiöalueet on valittu ennen kaikkea turvallisuus- ja vahinkoperustein. Painopiste on alueilla, joilla on esiintynyt huomattavia susien aiheuttamia vahinkoja tai turvallisuushuolia. Pohjois-Karjala on ollut susivahinko ja turvallisuushuolien näkökulmasta edelläkävijä. Susikanta vahvistui ja levisi muualle Suomeen nimenomaan täältä. Lieksassa siis kamppailtiin susivahinkojen ja turvattomuuden kanssa jo kauan ennen kuin niitä alettiin edes tilastoida. Todellisuus Lieksassa on se, että tavalliset ihmiset pelkäävät ulkoilla susialueilla, varsinkin pimeässä. Tällaista viestiä tulee susiasioiden parissa toimijoille jatkuvasti. Lieksassa asutaan haja-asutusalueilla, lenkkeillään ja liikutaan luonnossa heti kun astutaan omasta ovesta ulos. Susien pitkään jatkuneet ja koko ajan lisääntyneet pihakäynnit jokapuolella Lieksaa rajoittavat ihmisten elämää. Eipä ole enää harvinaista sekään, että Lieksan kaupunkialueella tehdään susihavaintoja. Pelon kanssa on saatu elää jo aivan tarpeeksi kauan ilman, että sitä otettaisi vakavasti saati sitten, että ongelmaan olisi tarjottu toimivaa ratkaisua.

Tassu-järjestelmää on käytetty susihavaintojen tilastotiedon lähteenä, kun nykyiseen esitykseen on etsitty susitihentymiä. Lieksassa Tassuun on kirjattu 2446 susihavaintoa ajalta 1.1.2015-1.12.2025, joista 614 pihavierailua. Vertasimme lukua Humpppilaan, johon Riistakeskuksen esityksessä suunnitellaan 8 suden metsästyskiintiötä ja kävi ilmi, että susihavaintoja sieltä on tilastoitu melkein puolet vähemmän; 1310 susihavaintoa vastaavalta ajalta, joista 371 pihavierailua. Tilastotkin puhuvat puolestamme, vielä kun saisimme päättäjät kuuntelemaan.

Vahinkotilastot puhuvat myös osaltamme karua todellisuutta, hintalappu susivahingoille koiria ja kotieläimiä kohtaan on tähän mennessä 94630,08 euroa, tilastoituina yksilöinä 27 koiraa ja lammasta. Lupa-alueita mietittäessä Riistakeskus on kertonut käyttäneensä viimeaikaista tietoa ajantasaisen tilannekuvan muodostamiseen. Tästä jää vahinkojen osalta kokonaan huomioimatta se, ettei esimerkiksi Lieksassa ole tilastoitu yhtään koiravahinkoa vuonna 2024, koska kaikki koiratoiminta on ajettu minimiin. Koiran kanssa ei yksinkertaisesti uskalla enää liikkua metsässä. Tavallisen kotikoiran omistaja joutuu ottamaan taajama-alueen ulkopuolella joka kerta tietoisien riskien laskiessaan koiran pihalle, sillä susi saattaa sen tänään viedä. Aktiivinen koirien käyttö metsästäys- ja harrastustoiminnassa on niin vähäistä, ettei tilastoihin päädy vahinkoja, ei sen takia ettei vaaraa enää olisi, vaan koska se on läsnä koko ajan.

Yhtenä nyanssina Riistakeskuksen perusteisiin kohdentaa metsästäystä metsäpeura-alueille, voidaan täällä vain todeta, että Lieksan Ruunaa **oli** vahvaa metsäpeura-aluetta siihen asti, kunnes sudet saapuivat, ja menetimme metsäpeuran kokonaan. Metsäpeuran paluu Lieksaan ei ole mahdollista, ennen kuin susikantaa vähennetään. Lieksassa on edelleen tehty yksittäisiä metsäpeurahavaintoja ja suunnitelmia metsäpeuran palauttamisesta LIFEline4Fennicus -hankkeen myötä on vireillä. Metsäpeura saattaisi palata Lieksaan ominkin avuin, jos susia ohjattaisiin väistymään merkittävästi uhanalaisemman lajin tieltä.

Olemme Lieksassa myös erittäin huolestuneita hirviekinokokin leviämisestä susien välityksellä. Syksyllä 2024 varmistettiin hirviekinokokki lyhyen ajan sisällä kaikkiaan kolmesta eri hirvestä. Kaikki loistartunnan saaneet hirvet kaadettiin Pohjois-Karjalassa. Sudet saavat tartunnan syödessään hirven keuhkossa, joskus myös maksassa, olevan toukkarakkulan, josta koiraeläimen suolessa kehittyä aikuisia heisimatoja. Madot tuottavat munia, jotka pääsevät ympäristöön ulosteissa. Tuorein näkemys on, että hirviekinokokkia esiintyy siellä missä on sekä susia että hirviä. Ihmistartuntoja todettiin vielä 1960-luvulla poronhoitoalueella, mutta tartunnat loppuivat kunnes vuonna 2015 todettiin jälleen ihmistartunta; Lieksassa. Vahvana hirvialueena, jossa susien pääasiallinen ravinnonlähde ovat hirvet, huoli hirviekinokokin tartuntatapausten lisääntymisestä on

suuri. On vain ajan kysymys nykyisellä susipaineella, että hirviekinokokki tarttuu vaikkapa marjojen välityksellä luonnossa liikkuviin henkilöihin.

Jos emme Lieksaan perusteista huolimatta susilaumoihin kohdistuvaa kiintiömetsästystä saa, olisimme oikeastaan vielä tyytyväisempiä, jos saisimme muutaman yksilön metsästyksen luvan kiintiöstä. Näkemyksemme on, että laumapoisto luo alueelle vain tyhjiön, johon muodostuu uusi reviiri, kun taas lauman sisältä yksilöiden poisto tuo toivottua pelotevaikutusta. Seuraamme ja raportoimme tätä teoriaa käytännössä oikein mielellämme lupia saadessamme.

Lieksan susireviiriyhteistyöryhmän puolesta;

Juhani Karjalainen, maaseutuasukas

Jarkko Peltola, luontomatkailuyrittäjä

Eero Kortelainen, luontomatkailuyrittäjä

Mervi Saviranta, eläinlääkäri

Niko Keronen, Lieksan kaupunki

Pasi Kananen, Jongunjoen riistamiesten puheenjohtaja

Asko Kettunen, luontokokemusasiantuntija

Suvi Peiponen, agrologi, maanviljelijä, maa-ja metsätalouden asiantuntija